

KURSPLAN

Svenska II - Tidig läs- och skrivutveckling för grundlärare F-3, 22,5 högskolepoäng

Swedish II - Early Reading and Writing Development for Teachers Preschool, 22.5 credits

Kurskod:	L2SK12	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningschef 2022-03-17	Utbildningsområde:	Humanistiska området (75%) och övrigt (25%)
Gäller fr.o.m.:	Hösten 2022	Ämnesgrupp:	UV2
Version:	1	Fördjupning:	G1F

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande mönster i svenska språkets struktur
- redogöra för läs- och skrivprocessen samt teorier om elevers läs- och skrivutveckling
- redogöra för innehållet i svenskämnets undervisning och svenskämnets historiska framväxt
- redogöra för bedömningskriterier gällande elevers läs- och skrivutveckling
- redogöra för didaktisk forskning om läs- och skrivundervisning

Färdighet och förmåga

- tillämpa grundläggande analysmodeller för analys och tolkning av barnlitteratur, film och andra multimodala berättelseformer
- tillämpa vetenskapligt grundad didaktik och metodik i planering av läs- och skrivundervisning där olika texttyper ingår
- tillämpa kunskaper om svenska språkets struktur i läs- och skrivundervisning
- kartlägga och bedöma elevers läs- och skrivutveckling samt planera undervisning utifrån detta
- använda det svenska språket i tal och skrift på ett sätt som är situations- och mottagaranpassat

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- reflektera och problematisera över läs- och skrivundervisning med utgångspunkt i elevers olika förutsättningar och bakgrunder samt i relation till utbildningens krav på likvärdighet

Innehåll

- Svenskämnet i aktuella styrdokument
- Svenskämnet förr och nu
- Teoretiska perspektiv på elevers läs- och skrivlärande
- Språklig medvetenhet
- Metoder för tidig läs- och skrivundervisning
- Avkodning/inkodning, begynnande skrivande

- Dialogisk högläsning och läsförståelse
- Undervisningsplanering utifrån aktuella styrdokument
- Läs- och skrivsvårigheter
- Kartläggning och bedömning av elevers läs- och skrivutveckling
- Multimodala berättelseformer, exempelvis i böcker, film och webbaserade texter
- Bilderböcker och lyrik
- Berättande texter och sakprosatexter
- Barnbokens historik och kännetecken
- Didaktiska perspektiv vad gäller elevers textproduktion, analogt och digitalt
- Grunder i svenska språkets struktur
- Formellt skrivande inom högre utbildning

Undervisningsformer

Undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/ handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning/handledning.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt godkänt resultat om minst 15 hp i utbildningsvetenskaplig kärna och godkänt resultat i Svenska I - Tidigt språkande och meningsskapande för grundlärare F-3, 7,5 hp eller motsvarande

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Lärandemålen utgör grund för examination.

Kursen examineras genom två individuella skriftliga tentamina, tre seminarier, två individuella redovisningar samt en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationsmoment och för kursbetyget Väl godkänd krävs dessutom Väl godkänd på 12 hp.

En student garanteras minst tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt

kurstillfälle.

Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har student rätt att på begäran, om möjligt, få byta examinerator till därpå följande examination. Beslut om byte av examinerator fattas av utbildningschef. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget.

Om en kurs upphör eller ändras väsentligt erbjuds examination enligt den förutvarande kursplanen vid minst två tillfällen inom ett år efter beslutet.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Seminarium 1	3 hp	U/G/VG
Individuell skriftlig tentamen 1	1,5 hp	U/G/VG
Seminarium 2	3 hp	U/G/VG
Gruppredovisning 1	2,5 hp	U/G
Seminarium 3	2 hp	U/G/VG
Individuell skriftlig inlämningsuppgift 1	1,5 hp	U/G/VG
Gruppredovisning 2	2,5 hp	U/G
Gruppredovisning 3	3 hp	U/G
Individuell skriftlig tentamen 2	0,5 hp	U/G/VG
Individuell skriftlig inlämningsuppgift 2	3 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Kurslitteratur

Aminoff, Christina (2021). *Skriftspråkliga handlingar i förskoleklass och årskurs 1* [Doktorsavhandling]. Linköpings Universitet. 226 s.

Boglund, Ann och Nordlund Anna (2021). *En bro av poesi*. En bok för alla/Svenska Akademien. 124 s.

Chambers, Aidan (2011). *Böcker inom och omkring oss*. Gilla Böcker.

Druid Glentow, Birgit (2006). *Förebygga och åtgärda läs- och skrivsvårigheter*. Metodisk handbok. Natur och kultur. 250 s.

Heard, Georgia (2007). *Allt gott på jorden och i solen. Om diktskrivning och diktläsning*. Daidalos. 170 s.

Hermansson, Carina, Mohlin, Lisa och Godhe Anna-Lena (2022). Multimodalt skrivande och

digitalitet. I Eva Lindgren, Carina Hermansson, Annika Norlund Shaswar och Sofie Areljung (Red.), *Skrivdidaktik i grundskolan* (s.177-193). Studentlitteratur. 16 s.

Hogdal, Liselott (2017). Fixar läsfixarna läsningen? I Jonas Almqvist, Karim. Hamza & Anette Olin (Red.), *Undersöka och utveckla undervisning. Professionell utveckling för lärare* (s. 31-36). Studentlitteratur. 6 s

Jansson, Malena (2015) (Red.). *Introduktion till filmpedagogik. Vita duken som svarta tavlan*. Gleerups. 208 s.

Jönsson, Karin (2007). *Litteraturarbetets möjligheter. En studie av barns läsning i årskurs F-3*. Akademisk avhandling. Malmö Högskola. <http://www.mah.se>. 240 s.

Körling, Ann-Marie (2021). *Från stavfel till stavrätt: genom bokstäver, ord och litteratur*. Gothia Kompetens AB. 165 s.

Liberg, Caroline (2017). Först få visa, sedan säga. I Jonas. Almqvist, Karim. Hamza & Anette. Olin (Red.), *Undersöka och utveckla undervisning. Professionell utveckling för lärare* (s. 36-38). Studentlitteratur. 3 s.

Lundberg, Ingvar & Herrlin, Katarina (2014). *God läsutveckling*. Natur & Kultur. 92 s.

Lövestam, Sara (2016). *Grammatikundervisning för sfi och sva*. Natur & Kultur. 117 s.

Mangen, Anne (2016). What hands may tell us about reading and writing. *Educational Theory*, 66(4), 457-477. doi.org/10.1111/edth.12183 . 21 s.

Molin, Lisa och Månsson Nylund, Anna (2022). *Läs- och skrivundervisning som gör skillnad – att arbeta utifrån Teachers College Reading and Writing Project*. Natur & kultur. 182 s.

Nikolajeva, Maria (2017). *Barnbokens byggklossar*. Studentlitteratur. 393 s.

Schmidt, Catarina (2017). Läs och skriva faktatexter. Del 5
www.larportalen.skolverket.se/#/

Schmidt, Catarina & Jönsson, Karin (2017). Läsförståelse
www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1464686/FULLTEXT01.PDF

Sjödin, Liselotte (2014). Att arbeta med ASL med klass och individ. I Eva Hultin och Maria Westman (Red.), *Att skriva sig till läsning. Erfarenheter och analyser av det digitaliserade klassrummet* (s. 29-52). Gleerups. 14 s.

Skolverket (2019). *Hitta språket*. Skolverket

Skolverket (2020). *Nya språket lyfter! Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk*

för grundskolans årskurs 1-6. Skolverket.

Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet – Lgr22*. Skolverket

Skoog, Marianne (2012). *Skriftspråkande i förskoleklass och årskurs 1*. Örebro Studies in Education 33. 100 s.

Sofkova Hashemi, Sylvana, Godhe, Anna-Lena & Magnusson, Petra (2019). Digitala kompetenser i svenskämnet – tendenser i den reviderade läroplanen. I Anna Nordenstam och Susanne Parmenius-Swärd (Red.), *Digitalt* (s. 100–115) Svenskläraryrskriftens årsskrift. 15 s.

Sunde, Kristin och Lundström Kjersti (2019). Is a faster pace of letter instruction associated with other teaching practices?. *Nordic Journal of Literacy Research, Vol.5, No.2, pp 62-78*. 17 s.

Tjernberg, Catharina (2018). *Processinriktad läs- och skrivundervisning – en väg till inkludering?* Natur & Kultur. 190 s.

Westlund, Barbro (2017). *Aktiv läskraft. Att undervisa i lässtrategier för förståelse*. Natur och kultur. 303 s.

Aktuella styrdokument för grundskolan: www.skolverket.se

Barnlitteratur (I tryckt form, valfri upplaga)

Alice i underlandet (Lewis Carroll)

Bröderna Lejonhjärta (Astrid Lindgren)

Sandvargen (Åsa Lind)

Vitvivan och Gullsippan (Pija Lindenbaum)

Molnbullar (Baek Heena)

Till vildingarnas land (Maurice Sendak)

Trolldom i gamla stan (Martin Olczak)

Läs dessutom en valfri "Silent Book", t.ex. någon av följande:

Becker, A. (2015). Resan

Becker, A. (2016). Kartan

Becker, A. (2016). Återkomsten

Briggs, R. (1978). The Snowman

Kastelic, M. (2016). Pojken och huset

Lee, JiHyeon. (2016). Simbassängen

Tan, S. (2019). Ankomsten

Referensmaterial

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2017). Från fabler till manga I. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barnlitteratur. Gleerups 400 s.

Övrig litteratur

Annan litteratur och/eller kompendier, ca 200 sidor, bestäms av examinator och distribueras online.

Två till tre artiklar tillkommer varav en internationell. 50 – 100 s.

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Litteraturreferenser – så skriver du

<http://ju.se/bibliotek/sok---skrivhjalp/litteraturreferenser---sa-skriver-du.html>

Interaktiva antiplagiatguiden

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet
Finns även i kursens aktivitet på lärplattformen.